

DKS-WK.0128.43.2019.DD

Warszawa, 10 kwietnia 2019 r.

Pan Marek Rzewuski
Wiceprezes
Stowarzyszenia Stop Bankowemu Bezprawiu
marek.rzewuski@bankowebezprawie.pl

Szanowny Panie,

w odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej, który wpłynął do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, zwanego dalej „Urzędem KNF” w dniu 23 stycznia 2019 r. w zakresie:

„ 1. W jaki sposób KNF prowadzi monitoring rzeczywistego ryzyka prawnego banków, które udzielały kredytów odnoszących się do walut obcych? Proszę o wskazanie dokumentacji, która została wytworzona w tym zakresie.

2. Zgodnie z raportem banku GetIn za 3. kwartał 2018: „łączna wartość przedmiotu sporu w postępowaniach sądowych dotyczących umów kredytów indeksowanych w CHF na dzień 30 września 2018 wynosiła 338 mln zł”. Przy czym kwota ta uwzględnia roszczenia kredytobiorców wyłącznie wobec już spłaconych rat i nie obejmuje redukcji zobowiązań kredytobiorców wynikających z tzw. odfrankowania kredytów (które w swojej większej części pozostają jeszcze nie spłacone). Bazując na już prawomocnych wyrokach, można przyjąć, iż rzeczywisty efekt ekonomiczny (uwzględniający obniżenie salda pozostałego do spłacenia) jest od 3. do 7. razy większy niż sądowa wartość sporu.

Jakie wg KNF jest rzeczywiste ryzyko prawne w przypadku GetIn Banku? Czy KNF kiedykolwiek w swoich opiniach informował o tym ryzyku KSF, Parlament, czy Kancelarię Prezydenta RP? A jeśli nie – to z jakiego powodu?

3. Jak się owo rzeczywiste ryzyko prawne ma do kapitału własnego banku GetIn? Czy KNF monitoruje ten parametr i uwzględnia go przy definiowaniu wymagań kapitałowych dla banku? Czy obecny kapitał banku GetIn wystarczy na pokrycie zobowiązań wobec klientów, którzy już wystąpili na drogę sądową?

4. Czy KNF monitoruje realizację przez banki prawomocnych wyroków sądowych, które zapadły w sprawie kredytów odnoszących się do walut obcych? Chodzi zwłaszcza o sytuację, w której banki prawidłowo, zgodnie z orzeczeniem sądu, rozliczają raty już spłacone przez kredytobiorcę, ale odmawiają wyznaczenia obniżonego salda kredytu oraz nowego harmonogramu.

5. Odnosząc się do publicznej wypowiedzi mec. Jerzy Bańki, wiceprezesa Związku Banków Polskich, iż „angażowanie eksperta [do obliczenia obniżonego wyrokiem sądu saldo oraz wyznaczenia nowego harmonogramu] nie ma sensu, gdyż nie dysponuje on niezbędnymi danymi do wykonania takiego wyliczenia” - czy KNF widzi potrzebę szczegółowego uregulowania sposobu wyznaczenia harmonogramu, oraz liczenie salda i rat kapitałowo -odsetkowych bezpośrednio w umowach kredytowych lub Regulaminie, tak aby nie zachodziło podejrzenie nieważności umów (których doprecyzowanie uzależnione jest dzisiaj wyłącznie od jednej ze stron)? Jakie akcje podjęła KNF w tym zakresie, oraz jakie działania są planowane?” proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

W odniesieniu do żądania wyrażonego w pkt. 1) wniosku w zakresie: *W jaki sposób KNF prowadzi monitoring rzeczywistego ryzyka prawnego banków, które udzielały kredytów odnoszących się do walut obcych?* informuję, że cykliczny monitoring ryzyka prawnego w bankach, w tym również w tych udzielających kredytów denominowanych lub indeksowanych do waluty innej niż waluta polska, Urząd KNF prowadzi m.in. w ramach badania i oceny nadzorczej. W szczególności w zakresie informacji cyklicznie przekazywanych przez banki i analizowanych w ramach procesu znajdują się informacje dotyczące skali ryzyka prawnego (liczonej: liczbą skarg i reklamacji złożonych przez klientów; wartością potencjalnych świadczeń banku na rzecz klientów wynikających ze spraw spornych, skarg i reklamacji oraz wartości świadczeń faktycznie wypłaconych w analizowanym okresie; wartością rezerw utworzonych przez bank w związku ze sprawami spornymi, skargami, reklamacjami) oraz zarządzania ryzykiem prawnym, oceny tego ryzyka, w tym związanego z uzasadnionymi roszczeniami klientów. Natomiast w odniesieniu do żądania *Proszę o wskazanie dokumentacji, która została wytworzona w tym zakresie*, informuję, że w procesie BION w ramach analizy ryzyka prawnego wykorzystywane są tzw. formularze samooceny, które następnie są wypełniane przez banki.

W odniesieniu do żądania wyrażonego w pkt. 2) wniosku w zakresie: *Jakie wg KNF jest rzeczywiste ryzyko prawne w przypadku GetIn Banku?* wskazać należy, że wnioskowana informacja nie stanowi informacji publicznej w rozumieniu uregulowań ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330, z późn. zm.), zwanej dalej „udip”, gdyż jest pytaniem o opinię, stanowisko Urzędu KNF odnośnie poruszanego zagadnienia. Tymczasem wnioskiem w świetle udip może być jedynie pytanie o określone fakty, o stan określonych zjawisk na dzień udzielenia odpowiedzi. Wniosek taki nie może być postulatem wyrażenia stanowiska, opinii, ocen czy też wnioskiem o interpretację przepisów prawa (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 13 września 2017 r.,

II SAB/Go 52/17, wyrok NSA z dnia 19 grudnia 2002 r., II SA 3301/02). Ustawa o dostępie do informacji publicznej nie jest instrumentem, który może być wykorzystany w celu wystąpienia z wnioskiem o udzielenie każdej informacji. Zakres przedmiotowy udip wytycza i obejmuje dostęp do informacji publicznej, a nie publiczny dostęp do jakichkolwiek informacji. Ma to o tyle znaczenie w przedmiotowej sprawie, że informacja publiczna musi dotyczyć sfery faktów istniejących w chwili udzielania informacji i jej żądanie nie może być utożsamiane z prawem do inicjowania działań mających na celu wytworzenie informacji jakościowo nowej, chyba że wniosek dotyczy informacji przetworzonej. W odniesieniu do pytania: *Czy KNF kiedykolwiek w swoich opiniach informował o tym ryzyku KSF, Parlament, czy Kancelarię Prezydenta RP? A jeśli nie – to z jakiego powodu?* informuję, że Urząd KNF nie kierował korespondencji do wskazanych organów w tej konkretnej sprawie w związku z Getin Bankiem. Natomiast w odniesieniu do żądania: *A jeśli nie – to z jakiego powodu?* informuję, że przedmiotowe żądanie nie stanowi również informacji publicznej, gdyż jest pytaniem o przyczyny, powody działania KNF w danej kwestii.

W odniesieniu do żądania wyrażonego w pkt. 3) wniosku w zakresie: *Jak się owo rzeczywiste ryzyko prawne ma do kapitału własnego banku GetIn? oraz Czy obecny kapitał banku GetIn wystarczy na pokrycie zobowiązań wobec klientów, którzy już wystąpili na drogę sądową?* odpowiedź zostanie udzielona w odrębnej korespondencji. W odniesieniu natomiast do żądania: *Czy KNF monitoruje ten parametr i uwzględnia go przy definiowaniu wymagań kapitałowych dla banku?* informuję, że realizując ustawowe obowiązki, Urząd KNF na bieżąco monitoruje sytuację banków działających w polskim sektorze bankowym, w oparciu m.in. o pozyskiwane za pośrednictwem Narodowego Banku Polskiego dane sprawozdawcze przekazywane cyklicznie przez banki, dane uzyskiwane w trakcie inspekcji kompleksowych i problemowych przeprowadzanych na miejscu w banku oraz dane przekazywane na żądanie UKNF przez banki, a w odniesieniu do banków-spółek giełdowych również w oparciu o bieżące i okresowe raporty giełdowe.

W odniesieniu do żądania wyrażonego w pkt. 4) wniosku: *Czy KFN monitoruje realizację przez banki prawomocnych wyroków sądowych, które zapadły w sprawie kredytów odnoszących się do walut obcych? Chodzi zwłaszcza o sytuację, w której banki prawidłowo, zgodnie z orzeczeniem sądu, rozliczają raty już spłacone przez kredytobiorcę, ale odmawiają wyznaczenia obniżonego salda kredytu oraz nowego harmonogramu* informuję, że Urząd KNF nie monitoruje bezpośrednio wykonywania przez banki wyroków sądowych, w tym tych, które zapadły w sprawie kredytów denominowanych/indeksowanych do walut obcych. Nie leży to bowiem we właściwości organu nadzoru. Niemniej jednak organ nadzoru bada zgodność prowadzenia przez banki działalności w zgodzie z wymogami prawa w zakresie takim, w jakim jest do tego zobowiązany ustawą o nadzorze nad rynkiem finansowym i ustawami sektorowymi regulującymi funkcjonowanie podmiotów na rynku bankowym.

W odniesieniu do żądania wyrażonego w pkt. 5) wniosku w zakresie: *czy KNF widzi potrzebę szczegółowego uregulowania sposobu wyznaczenia harmonogramu, oraz liczenie salda i rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w umowach kredytowych lub Regulaminie, tak aby nie zachodziło podejrzenie nieważności umów (których doprecyzowanie uzależnione jest dzisiaj wyłącznie od jednej ze stron)?* informuję, że wnioskowana informacja nie stanowi informacji publicznej w rozumieniu uregulowań ustawy o dostępie do informacji publicznej, gdyż jest pytaniem o opinię, stanowisko Urzędu KNF odnośnie poruszanego zagadnienia. W ślad za wywodem prawnym wyrażonym w odniesieniu do żądania w punkcie 2), informuję, że wnioskiem w świetle udip może być jedynie pytanie o określone fakty, o stan określonych zjawisk na dzień udzielenia odpowiedzi. Wniosek taki nie może być postulatem wyrażenia stanowiska, opinii, ocen czy też wnioskiem o interpretację przepisów prawa (por. wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 13 września 2017 r., II SAB/Go 52/17, wyrok NSA z dnia 19 grudnia 2002 r., II SA 3301/02). Ustawa o dostępie do informacji publicznej nie jest instrumentem, który może być wykorzystany w celu wystąpienia z wnioskiem o udzielenie każdej informacji. Zakres przedmiotowy udip wytycza i obejmuje dostęp do informacji publicznej, a nie publiczny dostęp do jakichkolwiek informacji. Ma to o tyle znaczenie w przedmiotowej sprawie, iż informacja publiczna musi dotyczyć sfery faktów istniejących w chwili udzielania informacji i jej żądanie nie może być utożsamiane z prawem do inicjowania działań mających na celu wytworzenie informacji jakościowo nowej. Natomiast w odniesieniu do żądania: *Jakie akcje podjęła KNF w tym zakresie, należy wskazać, że żadne czynności w przedmiotowym zakresie nie były podejmowane. Ostatecznie mając na uwadze żądanie jakie działania są planowane?* należy wskazać, że wnioskowana informacja będąca pytaniem o ewentualną czynność przyszłą Urzędu KNF również nie jest informacją publiczną. Przedmiotowe żądanie nie spełnia wymogu uznania za żądanie udostępnienia informacji publicznej, wobec których zastosowanie mają przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej. Jak wynika bowiem z art. 1 ust. 1 udip, każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych tym aktem prawnym. Zgodnie z ustalonym poglądem informacją publiczną będzie każda wiadomość wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa (por. wyrok WSA w Warszawie z dnia 29 października 2007 r., II SAB/Wa 85/07). Ustawodawca w treści art. 6 udip zawarł przykładowy katalog zagadnień będących przedmiotem informacji publicznej wskazując, że udostępnieniu podlegają informacje m.in.: o polityce wewnętrznej i zagranicznej, podmiotach zobowiązanych i zasadach ich funkcjonowania oraz o majątku publicznym. W świetle powyższych przepisów wnioskowanej informacji nie można uznać za informację publiczną. Jest to wniosek o ewentualną czynność przyszłą Urzędu KNF i nie dotyczy sfery faktów istniejących na dzień udzielenia odpowiedzi.

Z poważaniem,

Jacek Barszczewski

Dyrektor

Departamentu Komunikacji Społecznej

/-podpisano podpisem elektronicznym/